20 godina suradnje s organizacijama civilnog društva

GRAD
ZAGREB

Dvadeset godina suradnje s organizacijama civilnog društva

Nakladnik:
GRAD ZAGREB
Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom
Zagreb, Trg Stjepana Radića 1
tel: 01/6101 269
e-adresa: : guszoi@zagreb.hr

Za nakladnika:
pročelnica Romana Galić, univ.spec.act.soc.

Urednici:
Ivana Beraković; Antonija Bobić Lazić; Lovro Borovec; Jasminka Đurek Pavlina; Helena Majerić; Krešimir Miletić; Marija Mustač; Ivana Nikčević; Valentina Pavlović Vinogradac; Maja Vučković; Mateja Petrić; Iva Prpić; Ivana Teskera Galić; Ines Tolić; Zorana Uzelac Bošnjak; Petra Vranjican.

Pripremila:
Josipa Mršić

Dizajn:
Ured gradonačelnika
Sektor za internetsku komunikaciju, promotivne aktivnosti i vizualni identitet Grada

Naklada: 500 primjeraka
Travanj, 2021.

Predgovor

Kažu da djela govore više od riječi. Međutim, pokatkad je upravo sinergija ovih pojmova ključna kako bi spoznali utjecaj dugogodišnje suradnje donositelja odluka i organizacija civilnog društva na kvalitetu života u zajednici.

Potreba za uspostavljanjem i stalnim ulaganjima u razvoj partnerskog odnosa između Grada Zagreba i organizacija civilnog društva prisutna je preko dvadeset godina.

Vođeni spoznajom utjecaja organizacija civilnog društva na socijalnu i ekonomsku koheziju, nastojali smo osigurati uvjete koji će omogućiti ravnopravan i cjelovit razvoj organizacija čije djelovanje značajno pridonosi demokratskom društvenom poretku te unaprjeđenju, jačanju i osnaživanju zajednice.

Suradnja organizacija civilnog društva i Grada Zagreba se razvijala u dva smjera.

Prvi je bio u cilju stvaranja uvjeta za jačanje institucionalnih kapaciteta organizacija civilnog društva i održivosti civilnog sektora, a drugi u cilju unaprjeđenja kvalitete života naših sugrađana.

Tijekom dva desetljeća međusobnog upoznavanja i prilagođavanja bilježili smo mnoge uspone, ali i padove. Usponi su nam bili vjetar u leđa, a padovi i pogrješke izazovi za razvoj i poboljšanje te prilika za učenje.

Svoj poseban doprinos senzibiliziranju kao i informiranju javnosti o radu organizacija civilnog društva dala je već tradicionalna manifestacija Tjedan udruga koju Grad Zagreb organizira kako bi svojim sugrađanima učinio dostupnim djelovanje i rad organizacija civilnog društva te uvid u njihove aktivnosti.

Vrijeme u kojem živimo po mnogočemu je drugačije te predstavlja prisilnu prekretnicu koja nas je usmjerila na nove ideje, postupke, načine komunikacije i suradnje. U tako izmijenjenim uvjetima djelovanja naša je želja, ali i dužnost nastaviti tradiciju i obilježiti dvadeset godina suradnje u zadanim okvirima, ali dostatno da se osvrnemo, istaknemo postignuća, ali i uočimo nedostatke. To je naš put za nastavak postavljanja kvalitetnih temelja za unaprjeđenje života svih građana ovoga grada, za zajednički rast i djelovanje u budućnosti kao i za položaj organizacija civilnog društva u Zagrebu.

ZAMJENICA GRADONAČELNIKA
KOJA OBNAŠA DUŽNOST GRADONAČELNIKA
GRADA ZAGREBA

dr.sc. Jelena Pavičić Vukičević

1. Uvod 1
2. Organizacije civilnog društva 2
3. Civilno društvo u Hrvatskoj 5
3.1 Zakoni i pravila 6
3.2 Organizacije civilnog društva u brojkama 8
4. Suradnja organizacija civilnog društva i Grada Zagreba 10
5. Civilno društvo i volontiranje 12
6. Financiranje programa i projekata 15
7. 20 godina tjedna udruga – put od Trga kralja Tomislava, preko Bundeka i Zrinjevca pa sve do Europskog trga 18
8. Istaknuti programi organizacija civilnog društva provedeni uz podršku Grada Zagreba 23
8.1. Gradski ured za branitelje 24
8.2. Gradski ured za sport i mlade 27
8.3. Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša 29
8.4. Ured za programe i projekte Europske unije 32
8.5. Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo 34
8.6. Ured za međugradsku i međunarodnu suradnju i promicanje ljudskih prava 36
8.7. Gradski ured za zdravstvo 41
8.8. Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom 44
9. Uloga i značenje organizacija civilnog društva u budućnosti 56
10. Uloga organizacija civilnog društva u kriznim vremenima 58
11. Zaključak 59

1 Uvod

Kao odgovor na događaje koji su obilježili velik dio 2020. ali i 2021. godine, rođena je ideja da na jednom mjestu objedinimo dva desetljeća suradnje Grada Zagreba i organizacija civilnog društva.

Posljedice razornih potresa i epidemija Covid-19 izmijenili su dosadašnju perspektivu i ukazale na neizbježne društvene promjene. Svjesni životnog ciklusa podložnog promjenama, nastojimo se prilagoditi i nastaviti djelovati unutar postojećih okvira.

Kako bi ostali dosljedni i kako bismo se prisjetili dva duga desetljeća suradnje organizacija civilnog društva i Grada Zagreba, napravili smo osvrt kojim želimo istaknuti važnost i ulogu civilnog društva u Zagrebu.

Unatrag dvadeset godina organizacije civilnog društva su se na manifestaciji „Tjedan udruga" same predstavljale građanima Grada Zagreba te ih upoznavale sa svojim radom.

Prošle, kao ni ove godine to ne mogu. Stoga na ovaj način zahvaljujemo svima koji su s nama bili posljednjih dvadeset godina te nastavljamo biti poveznica koja će u novim okolnostima na drugačiji i nove uvjete prilagođen način prenositi poruku krajnjemu korisniku.

2 Organizacije civilnog društva

Civilno društvo (lat. Societas civilis, eng. Civil society) u antici je označavalo svojevrsno političko društvo u kojem su sudjelovali aktivni građani koji su oblikovali institucije i politiku [1].

„Civilno društvo je prostor između obitelji, države i tržišta gdje se građani udružuju radi promicanja zajedničkih interesa. Civilno je društvo društvo građana, njihovih inicijativa, skupina i organizacija koje imaju svoj ustroj, vlastitu upravu, neprofitni status, u svoje aktivnosti uključuju volontere, građani se u njih dobrovoljno uključuju, a različiti im dionici stoga daju materijalne potpore. Civilno je društvo mjesto ostvarivanja zajedništva, okvir potvrđivanja slobode, prostor traganja za smislom, nepresušan izvor inovacija, titrav poticaj za društvenom obnovom. Organizacije civilnog društva socijalno su ljepilo koje društvo drži zajedno.“ [2]

[1] Bežovan, G. Civilno društvo. 2. izd. Zagreb : Nakladni zavod Globus, 2005. Str. 13

[2] Bežovan, G., Matančević, J. Civilno društvo i pozitivne promjene. Zagreb: Školska knjiga, 2017. Str. 23

Prema Bežovanu [3], organizacijama civilnog društva zajedničko je slobodno udruživanje i djelovanje za opće dobro. Aktivnosti kojima se bave organizacije civilnog društva imaju nekoliko osobitosti, a to su: neostvarivanje profita (neprofitni sektor), solidarnost u zajednici (dobrotvorni sektor), volonterski rad (dobrovoljni sektor), odvojenost od vlade (nevladine organizacije), samoorganizacija (socijalna ekonomija) te postojanje područja koje utječe na razvoj društva, a nije dio države i privatnog sektora (treći sektor) [4].

Trećem sektoru pripada niz organizacija među kojima su i udruge. Područja kojima se ove organizacije bave dalekosežna su i raznolika – od međunarodnih aktivnosti, kulture i rekreacije, stanovanja, pa sve do socijalnih usluga, religije, okoliša, zdravstva, obrazovanja i zagovaranja.

3

Bežovan, G. Civilno društvo. 2. izd. Zagreb : Nakladni zavod Globus, 2005. Str. 13

4

Ibid

3 Civilno društvo u Hrvatskoj

Civilno društvo u Hrvatskoj javlja se krajem 19. stoljeća, a nastaje udruživanjem raznih profesionalaca radi promicanja profesionalnih interesa i utjecaja u javnom životu gdje se uglavnom okuplja tadašnja zagrebačka elita. Civilno društvo u Hrvatskoj se razvijalo također kroz zadruge u koje se uključuju radnici ili seljaci u svrhu podmirenja različitih potreba. Važnu ulogu u razvoju civilnog društva imala je i Katolička crkva koja je početkom 20. stoljeća okupljala studente i srednjoškolce te se sve više okretala pitanjima vezanima uz društveni razvoj [5]. U 1980-ima javljaju se inicijative vezane uz ljudska prava, uglavnom su to ženske organizacije, a budi se zanimanje i za teme vezane uz zaštitu okoliša. Napredak i rast civilnog društva događa se za vrijeme Domovinskog rata, posebice uz pomoć međunarodnih organizacija. Nakon rata, civilno društvo u Hrvatskoj nastavlja se razvijati [6].

5

Bežovan, G. Civilno društvo. 2. izd. Zagreb : Nakladni zavod Globus, 2005. str. 99 - 101

6

Bežovan, G. Civilno društvo. 2. izd. Zagreb : Nakladni zavod Globus, 2005. str. 99 - 101

3.1 Zakoni i pravila

1992. donesen je Zakon o humanitarnoj pomoći [7] koji se uglavnom odnosi na žrtve rata i prognanike, a 2003. donesen je novi zakon koji je prilagođen suvremenim potrebama. 1997. donesen je Zakon o udrugama [8], a novi Zakon o udrugama donosi se 2001. prema kojem udruga označava:

7 https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1992_12_83_2176.html, preuzeto 14. srpnja 2020.

8 https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1992_12_83_2176.html, preuzeto 14. srpnja 2020.

„svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba, koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, te ekološka, humanitarna, informacijska, kulturna, nacionalna, pronatalitetna, prosvjetna, socijalna strukovna, športska, tehnička, zdravstvena, znanstvena ili druga uvjerenja i ciljeve, a bez namjere stjecanja dobiti, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja“ [9]

9 Bežovan, G. Civilno društvo i kombinirana socijalna politika. U: Puljiz, V., Bežovan, G., Matković, T., Šućur, Z., Zrinščak, S. Socijalna Politika Hrvatske, 2008., str. 399

10

Bežovan, G. Civilno društvo. 2. izd. Zagreb : Nakladni zavod Globus, 2005.

2002. godine osnovan je Savjet za razvoj civilnog društva kao savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske radi djelovanja na razvoju promjene i učinkovitosti suradnje između Vlade i nevladinog (neprofitnog) sektora. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva osnovana je 2003., a 2007. donesen je Kodeks pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga [11]. Ovim kodeksom su uređeni osnovni standardi i načela postupanja tijela državne uprave u postupku odobravanja financijske potpore iz sredstava državnog proračuna udrugama za provedbu programa i projekata koji su od osobitog interesa za opće/javno dobro Republike Hrvatske.

2014. stupa na snagu novi Zakon o udrugama [12] s ciljem osiguravanja učinkovitog djelovanja udruga sa svojstvom pravne osobe te stvaranja preduvjeta za djelotvorno financiranje programa i projekta od interesa za opće dobro koje provode udruge u Republici Hrvatskoj. Iste godine donesen je i Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija [13].

Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge [14] Vlade Republike Hrvatske utvrđuju se kriteriji, mjerila i postupci koje nadležna tijela državne uprave, Vladini uredi i tijela te druge javne institucije, raspolažući sredstvima iz javnih izvora, primjenjuju u financiranju i ugovaranju programa i/ili projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.

Povijesni razvoj civilnog društva [10]

19. stoljeće
ugledni industrijalci,
katolička Crkva

Razdoblje
između dva rata

1980-te
neovisne inicijative intelektualaca,
ekološke skupine, ženske organizacije

Domovinski rat

1992.
Zakon o humanitarnoj pomoći

1995.
Zakon o zakladama i fundacijama

2002.
Savjet za razvoj civilnog društva

2014.
Nacionalna zaklada za
razvoj civilnog društva

3.2 Organizacije civilnog društva u brojkama

Prema dostupnim podatcima iz Registra udruga Republike Hrvatske na dan 27. travnja 2021. broj registriranih organizacija civilnog društva (udruge[15], zaklade [16], vjerske zajednice [17]) iznosio je 52 365. Struktura registriranih organizacija civilnog društva nalazi se u sljedećem grafikonu:

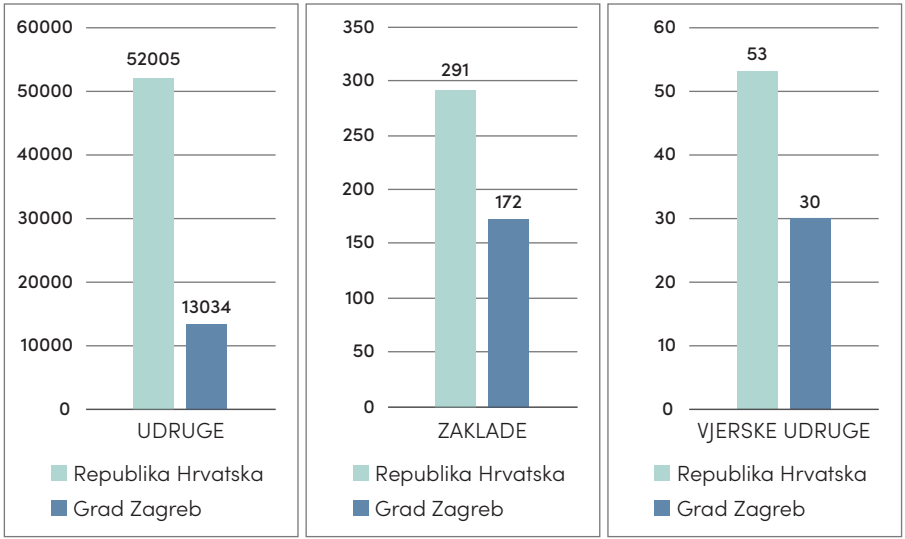

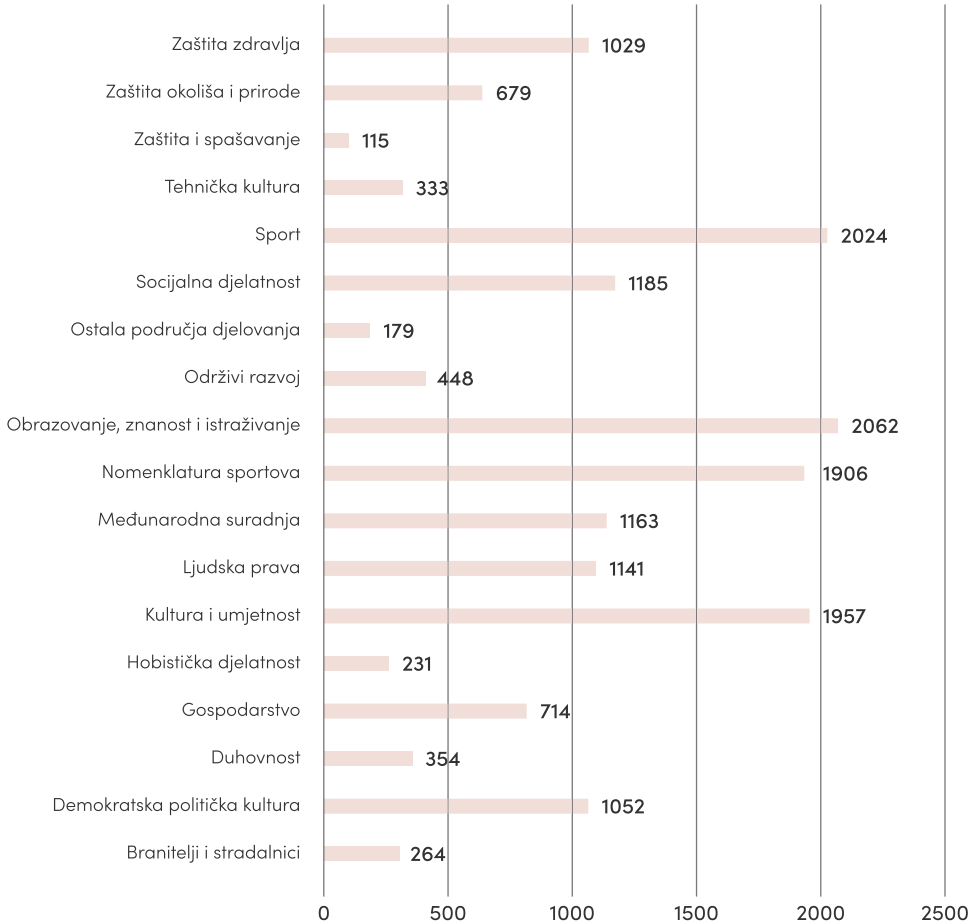

Na grafikonu 2 nalaze se područja djelovanja udruga u Gradu Zagrebu. Prema prikazanim podatcima, može se vidjeti kako je najveći broj udruga u području sporta, znanosti i obrazovanja te kulture i umjetnosti. Velik dio udruga također djeluje u području socijalnih djelatnosti, međunarodne suradnje, ljudskih prava, demokratske i političke strukture te zaštite zdravlja. Najmanji broj udruga u Gradu Zagrebu je u području zaštite i spašavanja, hobističkih djelatnosti, duhovnosti, tehničke kulture te branitelja i stradalnika.

4 Suradnja organizacija civilnog društva i Grada Zagreba

Grad Zagreb pridaje veliki značaj suradnji s organizacijama civilnog društva. Iako u svojoj osnovi organizacije civilnog društva podrazumijevaju slobodna udruženja ljudi oko nekih zajedničkih interesa, one u području socijalne politike najviše djeluju s ciljem promicanja i zaštite interesa određene društvene grupe [18].

U posljednja dva desetljeća Grad Zagreb je uspostavio izvrsnu suradnju s organizacijama civilnog društva koje djeluju na području grada zbog održavanja niza zajedničkih akcija i manifestacija, a radi unaprjeđenja kvalitete života Zagrepčana te zajedničkih obilježavanja različitih međunarodnih događanja i prikupljanja sredstava za one kojima su najpotrebnija.

Veliki broj organizacija civilnog društva koje aktivno djeluju na zagrebačkome području, njih preko 13 000, predstavlja značajan izvor snage i mogućnosti za zajedničko djelovanje u zajednici.

Suradnja Grada Zagreba i organizacija civilnog društva tijekom vremena se mijenjala – od prvotnoga isključivog modela financiranja programa i projekata, pa do onoga što imamo danas – modela kvalitetne suradnje i partnerstva radi boljitka naših sugrađana.

Važno je istaknuti da organizacije civilnog društva često detektiraju i alarmiraju probleme do kojih uprava teško može doći. U njima postoji izniman potencijal, snaga i mogućnost s kojima njihova uloga danas više ne znači samo „produženu ruku uprave“ – ona sada predstavlja partnersku ulogu u kojoj civilno društvo dobiva posebnu vrijednost.

“Većinu važnih stvari u svijetu postigli su ljudi koji nisu odustajali kad se činilo da uopće nema nade.”

Dale Carnegie

5 Civilno društvo i volontiranje

Nepobitna je činjenica da su upravo organizacije civilnog društva izvor, baza i najjača karika u poticanju i organiziranju volontiranja [19]. Gotovo da ne postoji organizacija civilnog društva koja među svojim članstvom nema onih koji dobrovoljno rade i na taj način pomažu zajednici u kojoj žive.

Stoga posebno želimo naglasiti vrijednost volonterstva i poticanje društvene odgovornosti građana kroz volonterski rad na čemu Grad Zagreb radi čitavo jedno desetljeće.

Potreba za onima koji neće pitati što mogu zauzvrat dobiti, osim osobnog zadovoljstva što su pomogli drugome, posebno dolazi do izražaja tijekom kriznih situacija.

Volonterski resurs se pokušava mjeriti raznim metodama, no vrijednost koju volonteri daju društvu ipak je više od brojki kojima ih želimo prikazati.

Grad Zagreb već dugi niz godina kontinuirano podržava razvoj volonterstva i sustavno djeluje na poticanje volontiranja. Financijski i/ili partnerski podržava organizacije civilnog društva koje njeguju volonterstvo i provode volonterske akcije, ali i uključuje volontere u akcije koje provode gradska upravna tijela.

Ulaganjem u poticanje i jačanje volontiranja utječe se na stvaranje nove generacije mladih ljudi koji će izrasti u aktivne građane, koji svojim djelovanjem mogu biti primjer drugima i koji doprinose podizanju svijesti o važnosti volontiranja što dugoročno ima pozitivni utjecaj na lokalnu zajednicu ali i društvo u cjelini.

Jedan od strateških ciljeva Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. – 2020. odnosi se na širenje mreže socijalnih usluga čime će se nastojati osigurati visokokvalitetne usluge te poticati razvoj mreže usluga za različite kategorije korisnika.

Pružatelji socijalnih usluga dužni su osigurati kvalitetnu i profesionalnu uslugu, međutim postoje i drugi oblici podrške na koje se pružatelji usluga mogu osloniti u unaprjeđivanju svog djelovanja. I upravo je u tome snaga volontera.

Volonteri su resurs koji može nadopuniti profesionalno pružanje socijalnih usluga. Motivacija volontera je čimbenik koji njihov rad čini nezamjenjivim i nemjerljivim kada su u pitanju ljudskost i toplina.

Snagu koju predstavljaju volonteri možemo vidjeti u, doslovno, milijunima sati koje godišnje daruju društvu.

Promicanjem volontiranja i općenito podizanjem javne svijesti o važnosti volontiranja Grad Zagreb će i nadalje poticati građane da se kroz organizacije civilnog društva aktiviraju te da volontiranjem doprinose razvoju lokalne zajednice.

Statistički podatci o organiziranome volontiranju u Republici Hrvatskoj (podaci preuzeti sa stranica MDOMSP):

https://mrosp.gov.hr/obitelj-i-socijalna-politika/socijalna-politika-11977/udruge-humanitarni-rad-i-volonterstvo-12006/volonterstvo-12023/izvjesca-o-obavljenim-uslugama-ili-aktivnostima-organizatora-volontiranja-12029/12029

GODINA	BR. VOLONTERA	BR. VOLONTERSKIH SATI	BR. ORGANIZATORA KOJI SU POSLALI IZVJEŠĆE
2014.	45 955	2 597 121	1 032
2015.	52 208	2 943 902	1 367
2016.	48 731	3 332 984	1 217
2017.	47 372	2 603 676	1 168
2018.	62 699	3 253 667	1 497
2019.	64 280	3 043 954	1 502
2020.	48 386	2 819 655	1 574

6 Financiranje programa i projekata

Glavni cilj stvaranja uvjeta za financiranje programa i projekata za partnersko djelovanje je jačanje inovativnih kapaciteta organizacija civilnog društva u pružanju ciljanih socijalnih usluga (u području socijalnih, zdravstvenih i obrazovnih potreba) u kojima treći sektor donosi dodanu vrijednost, a koje se provode u čvrstom partnerstvu s javnim institucijama. Intencija je Grada Zagreba da se partnerstva s organizacijama civilnog društva zadržavaju u primarnim, lokalnim sredinama, kako bi se krajnjem korisniku kvalitetno pružila sva raspoloživa pomoć i podrška.

Radi unaprjeđenja sustava dodjele financijskih potpora za programe i projekte udruga iz proračuna Grada Zagreba, 2011. osnovana je Koordinacija Grada Zagreba za ujednačenost suradnje i postupka dodjele financijskih potpora udrugama. Osnivanjem Koordinacije unaprjeđuje se i koordinira financiranje kao i suradnja s organizacijama civilnog društva na razini svih ureda gradske uprave koji dodjeljuju financijske potpore udrugama.

Projektom digitaliziranja postupka podnošenja prijava za financiranje programa i projekata udruga koji je uveden u poslovanje gradske uprave 2018., organizacijama civilnog društva je omogućeno da koriste prijavu na Javne natječaje za financiranje programa i projekata udruga.

Tijekom 2020. Grad Zagreb je financirao 2 242 programa, projekta i aktivnosti koje provode organizacije civilnog društva.

Broj financiranih programa, projekata i aktivnosti u 2020.

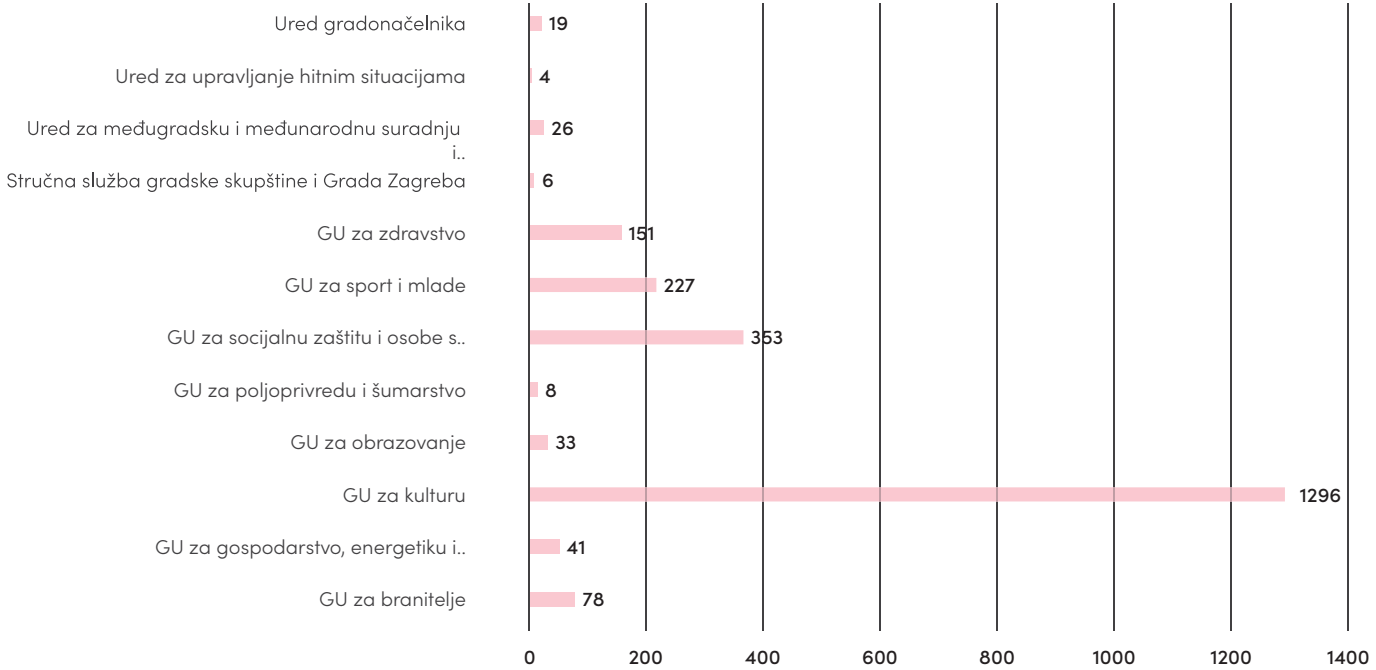

Važno je istaknuti ulogu organizacija civilnog društva u području pružanja socijalnih usluga u sustavu socijalne skrbi, sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (NN 157/13,152/14,99/15,52/16,16/17,130/17,98/19,64/20).

Svojim mogućnostima i kapacitetima, organizacije civilnog društva odgovorno su preuzele ulogu organizatora i provoditelja socijalnih usluga, a u tome ih uvelike podržava i Grad Zagreb, osim financijski i partnerski u kreiranju i provedbi programa pa sve do povlačenja sredstava iz Europske unije.

Potrebno je istaknuti da su organizacije civilnog društva u najvećem broju pokretači humanitarnih akcija čime se također doprinosi poboljšanju kvalitete života građana te podizanju svijesti o specifičnim potrebama pojedinih kategorija građana.

Humanitarna pomoć su prikupljena i pružena materijalna i financijska dobra i humanitarne aktivnosti u svrhu zaštite i spašavanja žrtava katastrofa i velikih nesreća te žrtava kriza izazvanih ljudskim djelovanjem, kao i prikupljena i pružena materijalna i financijska dobra i humanitarne aktivnosti u svrhu podmirivanja potreba socijalno osjetljivih skupina.

Za organizatore prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći čije je sjedište, odnosno prebivalište na području Grada Zagreba nadležan je Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom.

Učinkovitost svih mjera i aktivnosti koje su usmjerene na boljitak života građana Zagreba ne bi bila moguća bez suradnje gradske uprave i civilnog sektora. U tom smislu, uloga organizacija civilnog društva, ponajviše u području socijalne politike, nezaobilazna je i dobrodošla te je kvalitetan i nadopunjujući partner.

Svjesni smo da se partnerski odnos ne izgrađuje *ad hoc* te upravo zato smatramo da je Grad Zagreb na dobrome putu. Postojeći kvalitetan i prepoznat suradnički odnos s organizacijama civilnog društva kontinuirano se izgrađuje u kvalitetno partnerstvo. Tako podijeljene uloge i odgovornosti doprinose jačanju civilnog društva i unaprjeđuju lokalne zajednice.

20 godina tjedna udruga

put od Trga kralja Tomislava, preko Bundeka i Zrinjevca pa sve do Europskog trga

Manifestacija Tjedan udru ga se kontinuirano održava od 2001. Ideja je proizašla iz entuzijazma i svijesti o potrebi osnaživanja organizacija civilnog društva te o priznavanju važnosti njihovih članova i svega što rade. Manifestacija od svojih početaka okuplja brojne organizacije civilnog društva koje djeluju na području Zagreba. Zbog pandemije uzrokovane virusom COVID-19, manifestacija se već drugu godinu za redom ne održava, no njeno neodržavanje nije utjecalo na ulaganje dodatnih napora u još bolju i kvalitetniju suradnju s organizacijama civilnog društva u ovim izazovnim i teškim vremenima.

Od samih početaka manifestacija okuplja velik broj sudionika koji su različitim aktivnostima doprinosili kvaliteti njezina sadržaja. Interes za sudjelovanje iz godine u godinu je bio sve veći, a važno je istaknuti kontinuitet u sudjelovanju velikog broja organizacija civilnog društva. Svrha je manifestacije da se organizacijama civilnog društva omogući prezentiranje rada i djelovanja na pristupačnoj gradskoj lokaciji. Održava se svake godine u proljeće na zanimljivim i građanima dostupnim gradskim lokacijama. Tako se rad organizacija civilnog društva približava građanima kako bi se upoznali sa šarolikim, bogatim i raznovrsnim aktivnostima te s brojnim područjima na kojima organizacije djeluju pružajući im jedinstvenu priliku da se na jednome mjestu informiraju o brojnim oblicima pomoći i podrške.

A koliko je široko područje djelovanja organizacija civilnog društa, najbolje prezentira potonji grafički prikaz.

Zaštita životinja, poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo

Sustav civilne zaštite

Mladi ili udruge za mlade

Zaštita potrošača

Obrazovanje, predškolski odgoj, sport, kultura, tehnička kultura

Socijalno i humanitarno značenje

Promicanje ljudskih prava

Međugradska i međunarodna suradnja

Unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom

Prevencija neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži

Branitelji iz Domovinskog rata i njihove obitelji, borci II. svjetskog rata, civilni invalidi rata

Zaštita zdravlja

Pružanje socijalnih usluga

Promicanje poduzetništva i obrta, promocija inovatorstva na hrvatskom i međunarodnom tržištu i razvoj turizma

Održiva energetska politika te suzbijanje posljedica klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama, zaštite okoliša i održivog razvoja

Osobe starije životne dobi, udruge za zaštitu žrtava nasilja

Tijekom manifestacije Grad Zagreb osigurava uvjete kako bi organizacije koje žele na najbolji mogući način široj javnosti prezentirale svoj rad, svoje programe, aktivnosti i usluge što je ujedno i osnovni cilj manifestacije.

U razdoblju od 2001. do 2009. manifestacija se održavala na jednome od najvećih gradskih trgova, Trgu kralja Tomislava, a uključivala je bogati i raznovrsni glazbeno-scenski program.

Kako je iz godine u godinu rasla, manifestacija je mijenjala lokacije održavanja pa se 2010. prvi put premješta u očaravajući ambijent jezera Bundek. Program je trajao tri dana, a nastupile su brojne organizacije civilnog društva iz različitih područja djelovanja. Posebno važni su bili nastupi brojnih kulturno-umjetničkih društava koji su posjetiteljima prezentirali dio svoje tradicije i kulturne baštine koju desetljećima čuvaju od zaborava.

2011. manifestacija se premješta u samo srce grada – prekrasan i jedinstven ambijent aleje višestoljetnih platana koje sudionicima pružaju prirodnu zaštitu od sunčevih zraka u kasno proljeće na uzavrelim zagrebačkim ulicama.

2019. družili smo se na prekrasnome Europskom trgu.

Na svim ovim pozornicama pod vedrim nebom su se tijekom godina predstavljali brojni zborovi, razni umjetnici, pjevači, svirači, plesači, dječje radionice, a na svečanome otvaranju često su građane i organizacije civilnog društva uveseljavala poznata estradna imena. U ovih dvadeset godina pamtimo zanimljive, živopisne nastupe i izvedbe brojnih velikih i malih sudionika.

U sklopu manifestacije, a u svrhu edukacije, prenošenja i razmjene znanja i iskustava organizirani su i okrugli stolovi radi prezentiranja i aktualiziranja različitih tema:

2010.
OKRUGLI STOL:
"Doprinos organizacija civilnog društva suzbijanju siromaštva i socijalne isključenosti"
POTPISIVANJE PETICIJE: "Nula siromaštva"

2011.
Europska godina volontiranja, biranje volontera/volonterke Tjedna udruga
OKRUGLI STOL:
"Vrednovanje volonterskog rada"

2012.
OKRUGLI STOL:
"Udruge u skrbi o starijim osobama"

2013.
OKRUGLI STOL:
"Novi zakon o udrugama"

2014.
OKRUGLI STOL:
"Organizacije civilnog društva u doba krize"

2015.
OKRUGLI STOL:
"Naših 15 godina"

2016.
OKRUGLI STOL:
"Razvoj i širenje mre e socijalnih usluga u Gradu Zagrebu"

2017.
OKRUGLI STOL:
"Koncept socijalnog stanovanja u Gradu Zagrebu"

2018.
OKRUGLI STOL:
"Socijalno poduzetništvo"

2019.
OKRUGLI STOL:
"Intersektorskom suradnjom do unapređenja zdravlja beskućnika"

Tijekom svih ovih godina odaziv i posjećenost manifestacije Tjedan udruga je bio velik te je postala jedna od prepoznatljivih u Zagrebu na koju i organizacije civilnog društva i građani vrlo rado navraćaju. Vjerujemo da ćemo tradiciju nastaviti te da ćemo zajedničkim snagama i naporima razvijati, obogaćivati i širiti našu zajedničku manifestaciju iz godine u godinu!

Na Tjednu udruga je sudjelovao veći broj organizacija civilnog društva, njihovih članova, volontera, ali i veliki broj zainteresiranih građana. Svaka organizacija civilnog društva, pa i svaki njezin projekt ili program je na svoj način poseban i pridonosi razvoju društva.

Neki su programi pridonijeli trenutnomu poboljšanju standarda ciljane populacije u Zagrebu, dok su neki kontinuirano tijekom niza godine pridonosili poboljšanju.

Popis organizacija civilnog društva, pojedinaca i projekata koji su vrijedni isticanja je dug i gotovo ga je nemoguće sažeti na jednom mjestu. Ipak, neka postignuća su bila ogroman korak naprijed u kvaliteti života Zagrepčana, nadasve onih koji pripadaju marginaliziranim društvenim skupinama. Grad Zagreb i organizacije civilnog društva međusobnom su suradnjom utkale put mnogima da događajima, programima, postignućima, o kojima govori iduće poglavlje, izgrade kvalitetnu i uključivu životnu zajednicu.

8 Istaknuti programi organizacija civilnog društva provedeni uz podršku Grada Zagreba

Potaknuti željom da doprinosimo stvaranju što boljih i kvalitetnijih životnih uvjeta, Grad Zagreb i organizacije civilnog društva su tijekom godina razvijali programe i aktivnosti kao prepoznatljivi okvir suradnje, a koji čine bazu usluga za različite korisničke skupine.

I u ovome je slučaju teško pobrojati najbolje programe jer je svaki program ponaosob odraz trenutne potrebe i utvrđenih godišnjih prioriteta.

Međutim, postoje programi koji su unatoč društvenim promjenama zadržali kontinuitet i značajno doprinijeli kvaliteti života u Zagrebu pa zaslužuju da ih se posebno istakne.

U ovome dijelu ćemo prikazati programe i projekte iz nadležnosti pojedinih gradskih upravnih tijela koja su ostvarila suradnju s organizacijama civilnog društva, a koji su u velikoj mjeri doprinijeli razvoju i unaprjeđenju određenih područja života u Zagrebu.

Nadalje, prikazat ćemo iskustva pojedinih gradskih upravnih tijela glede manifestacije Tjedan udruga.

8.1 Gradski ured za branitelje

Gradski ured za branitelje je od samog početka aktivan sudionik Tjedna udruga jer je prepoznao važnost manifestacije te je potaknuo udruge da djeluju u području branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji, boraca II. svjetskog rata i civilnih invalida rata te da svoje aktivnosti i programe prezentiraju široj društvenoj zajednici. Predstavnici Ureda misle da je Tjedan udruga prilika da udruge pokažu svoj rad i da ukažu na svoj doprinos društvu u cjelini. Ured je izdvojio neke od udruga koje svojim dugogodišnjim sudjelovanjem mijenjaju pristup i viđenje građana Zagreba o braniteljima i vrijednostima Domovinskog rata.

Udruga hrvatskih branitelja liječenih od posttraumatskog stresnog poremećaja Grada Zagreba je prezentirala umjetnička djela nastala obradom drva i kamena te grbova i vezova što su rezultat radnih terapija. Također je predstavila model psihoterapije što ju je provodila u malim i velikim terapijskim zajednicama. Prezentirali je i pomoć braniteljima u svakodnevnim životnim situacijama programom pravne pomoći kao važan i opsežan dio svoga rada.

Svojim aktivnostima kroz sudjelovanje na manifestaciji Savez udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja zajednički s udrugama „Hrvatski feniks“ – udrugom obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja i „Vukovarske majke“ – udrugom roditelja i obitelji zarobljenih i nasilno odvedenih hrvatskih branitelja sustavno potiču društvo na rješavanje pitanja nestalih osoba u Domovinskome ratu. Udruge su promovirale „Gdje su naši najmiliji“, program koji je prerastao u projekt „Nestali”, a kojeg su promovirali i hrvatski mediji. Započeo je objavljivanjem priča i ispovijesti obitelji, prijatelja i suboraca ljudi koji su nestali u Domovinskome ratu, ali je izrastao u kampanju na društvenim mrežama, a kasnije i na ulicama hrvatskih gradova koja je snažno senzibilizirala hrvatsku javnost za već zaboravljene rane onih koji traže svoje najmilije i koji žele samo jedno – zapaliti svijeću na njihovu grobu.

Kampanja „Nestali“ najnagrađivanija je kampanja zbog koje je Savez udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja dobio nagradu za brand godine.

Zajednica udruga HVIDR-a Grada Zagreba je usmjerena na različita područja zaštite i promicanja zajedničkih nacionalnih, humanitarnih, socijalnih, zdravstvenih, športskih, kulturnih i drugih interesa članova. Na Tjednu udruga ona je također promovirala projekt zaštite istine i stečevina Domovinskog rata u književnim djelima. Prezentirala je i učinila dostupnim autobiografska, dokumentarna, historiografska i umjetnička djela čiji su autori bili sudionici Domovinskog rata, ali i institucije i znanstvenike koji su stvarali građu i obrađivali teme iz Domovinskog rata. Osim toga, promovirala je i kvalitetna likovna djela nastala u procesu rehabilitacije hrvatskih ratnih vojnih invalida Domovinskog rata.

Udruga udovica hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata RH Grada Zagreba i Zagrebačke županije te brojne druge udruge su prezentirale radove i rukotvorine što su nastale u kreativnim radionicama članova i članica udruga.

Gradski ured za branitelje je od samog početka aktivan sudionik Tjedna udruga jer je prepoznao važnost manifestacije te je potaknuo udruge da djeluju u području branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji, boraca II. svjetskog rata i civilnih invalida rata te da svoje aktivnosti i programe prezentiraju široj društvenoj zajednici. Predstavnici Ureda misle da je Tjedan udruga prilika da udruge pokažu svoj rad i da ukažu na svoj doprinos društvu u cjelini. Ured je izdvojio neke od udruga koje svojim dugogodišnjim sudjelovanjem mijenjaju pristup i viđenje građana Zagreba o braniteljima i vrijednostima Domovinskog rata.

Udruga hrvatskih branitelja liječenih od posttraumatskog stresnog poremećaja Grada Zagreba je prezentirala umjetnička djela nastala obradom drva i kamena te grbova i vezova što su rezultat radnih terapija. Također je predstavila model psihoterapije što ju je provodila u malim i velikim terapijskim zajednicama. Prezentirali je i pomoć braniteljima u svakodnevnim životnim situacijama programom pravne pomoći kao važan i opsežan dio svoga rada.

Tijekom godina na Tjednu udruga je sudjelovalo mnoštvo udruga koje se bave problematikom branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji, boraca II. svjetskog rata i civilnih invalida i koje su se tako otvorile građanima Zagreba i pokazale im svoj rad.

Značajnije aktivnosti

- radne terapije
- male i velike psihoterapijske zajednice
- program: „Gdje su naši najmiliji?“
- pravna pomoć
- književna djela za zaštitu istine i stečevina o Domovinskom ratu

8.2 Gradski ured za sport i mlade

The atropredstava
"Nasilje - za nasilje nema opravdanja"

Udruga
RIJEČI/PRAVE/PREDSTAVE

Projekt "Dizalica"

Centar za edukaciju,
savjetovanje i osobni razvoj CEDAR

Projekt
"Savjetovalište za mlade"

Psihološki centar TESA

Gradski ured za sport i mlade je sudionik Tjedna udruga od 2005. Predstavnici Ureda napominju da su na toj manifestaciji uvijek participirale najistaknutije udruge koje surađuju s Gradskim uredom za sport i mlade i Odjelom za mlade: Udruga Fala, Udruga Debra, Udruga Zamisli, SUMSI, Amazonas, Hrabri telefon, CESI, UŽRH Bolja budućnost, UMS Agram, Suncokret Oljin, Hrvatska udruga za školovanje pasa vodiča i mobilitet, Udruga Plavi telefon, Udruga darivatelja krvi, Ženska soba – Centar za seksualna prava, Udruženje Djeca prva, Udruga roditelja Korak po korak, Tesa, Aikido klub MUSUBI, DOOR, Zagrebački karting savez, Ambidekster klub, Hrvatska škola Outward Bound, Udruga „Ljepota je u prirodi Bella", Udruga Riječi/Prave/Predstave, O.A.Z.A., Udruga za promicanje kreativnosti „Vilibald".

Najvažniji programi i projekti udruga iz nadležnosti Ureda se odnose na mlade ili na udruge za mlade koji ukazuju na potrebu razvoja psihološke skrbi i potpore mladima kroz savjetovališta, klubove ili interaktivne predstave u školama, borbu protiv međuvršnjačkog nasilja te na povećanje kompetencija mladih radi boljeg uključivanja na tržište rada.

Projektom The atropredstava „Nasilje – za nasilje nema opravdanja!“ Udruga Riječi/Prave/Predstave predstavlja novi način preveniranja nasilja među mladima novog doba. Projekt se sastoji od 20 izvedbi edukativne kazališne predstave “Nasilje – za nasilje nema opravdanja!”, nagrađene EUCPN nagradom za najbolji projekt rane prevencije nasilja u EU za 2013., a u režiji Zijaha Sokolovića, UNDP-ovog ambasadora dobre volje za toleranciju i nenasilje, za učenice i učenike isključivo 8-ih razreda zagrebačkih osnovnih škola i za njihove roditelje.

Projektom „Dizalica“, Centar za edukaciju, savjetovanje i osobni razvoj CEDAR značajno doprinosi povećanju kompetencija učenja i cjeloživotnog obrazovanja mladih srednjoškolske dobi u Zagrebu. Projektne aktivnosti uključuju: predavanja, radionice, podršku u učenju i savjetodavni rad. Neposredni korisnici projekta su mladi srednjoškolske dobi na zagrebačkome području, a indirektni korisnici su mladi u široj zajednici kojima će informacije o programu biti dostupne na internetskim stranicama.

Projekt „Savjetovalište za mlade“, Psihološkog centra TESA kao odgovor na nedostatnost savjetovališta za mlade u Zagrebu provodi se od 2002. Cilj mu je prevencija neprihvatljivog doživljavanja i ponašanja te podrška zdravom razvoju. Sadržava individualno psihološko savjetovanje za mlade od 15 do 30 godina.

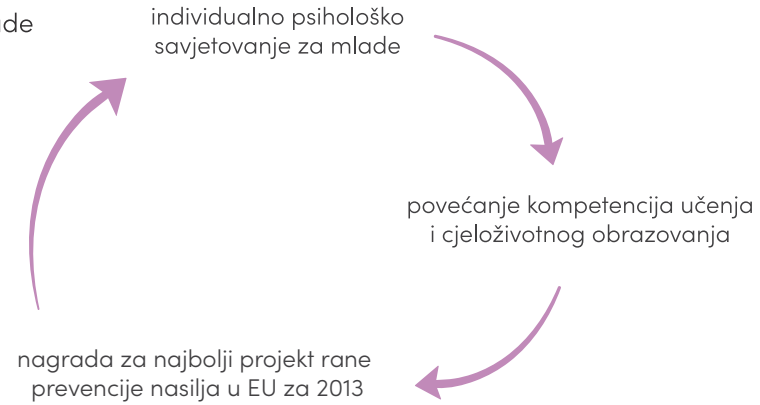

8.3 Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša

Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša zajedno s udrugama na Tjednu udruga sudjeluje od 2015.

Na Tjednu udruga sudjelovale su sljedeće udruge: Hrvatska udruga za zaštitu potrošača, Savez udruga za zaštitu potrošača, „Potrošač", Društvo za zaštitu potrošača Hrvatske i Centar za obitelj, djecu i mlade Malešnice.

Nekoliko je istaknutih programa i projekata udruga iz nadležnosti Gradskog ureda za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša koji su tijekom godina iznimno doprinijeli zaštiti potrošača, ali koji su potrošače usmjerili na odgovorno ponašanje i na donošenje ispravnih potrošačkih odluka.

Projekt „Savjetovanje potrošača u Savjetovalištu za zaštitu potrošača u zagrebačkoj regiji" je realiziran u partnerstvu s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta, Gradom Zagrebom i udrugom „Potrošač", a Društvo za zaštitu potrošača Hrvatske je omogućilo besplatno savjetovanje građana na temu potrošačkih prava u zagrebačkoj regiji te je povećalo razinu javne svijesti i znanja o potrebi zaštite potrošača. Građanima Zagreba koji su posjetili udrugu ili su joj se obratili telefonom, e-poštom i pismeno je dano nekoliko tisuća besplatnih savjeta vezanih uz potrošačka prava.

Projekt „Abeceda javnih usluga" je izvela udruga Hrvatski institut za financijsku edukaciju u suradnji s Vodoopskrbom i odvodnjom d.o.o. i Gradom Zagrebom. Udruga je snimila Muzej vodoopskrbe u 3D tehnologiji, čime je postao prvi hrvatski virtualni muzej kojeg posjetitelji mogu razgledati iz udobnosti školskih klupa ili fotelja u svome domu.

Virtualni Muzej vodoopskrbe je dostupan na službenim stranicama Vodoopskrbe i odvodnje

https://www.vio.hr/zona-za-medije/aktualnosti/virtualna-setnja-kroz-muzejvodoopskrbe/2084.

Na radionicama su učenici posjećivali virtualni muzej, upoznavali se sa tradicijom Zagreba koji je nekoliko godina prije Beča i pet godina prije Münchena dobio vodu, učili su o važnosti vode i potrebi očuvanja blagodati da kao građani Zagreba pijemo izuzetno kvalitetnu vodu. Radi se o prvome muzeju takve vrste. Osim što su se na radionicama koristili 3D šetnjom po muzeju, snimili su i 3D šetnju stanom kako bi učili o mjerama energetske učinkovitosti i o odlaganju komunalnog otpada pa je izrađen letak na temu gospodarenja otpadom. Tako je učenje mladima postalo zanimljivije i s pomoću njima znane tehnologije.

Savjetovanje potrošača u savjetovalištu za zaštitu potrošača u Zagrebačkoj regiji

Abeceda javnih usluga

Psihologija potrošačkog ponašanja

Projekt "Psihologija potrošačkog ponašanja" provela je Udruga Štedopis i Institut za financijsko obrazovanje tiskanjem brošure Psihologija novca i potrošnje „Ja i novac" kojom se unapređuju znanja koja potiču odgovorno financijsko ponašanje potrošača i razumijevanje kako psihologija utječe na donošenje potrošačkih odluka te smanjuje postojeći problem vezan uz prekomjernu potrošnju, zaduživanje i neplaniranje financijskih ciljeva. Sadržaj projekta usklađen je s Nacionalnim strateškim okvirom financijske pismenosti potrošača za razdoblje od 2015. do 2020. i Nacionalnim programom zaštite potrošača za razdoblje od 2017. do 2020. Projekt se provodio donacijom 900 primjeraka tiskane brošure na zagrebačkim sveučilištima i distribucijom knjižnicama Grada Zagreba, a sadržaj brošure može se preuzeti i putem interneta.

8.4 Ured za programe i projekte Europske unije

Ured za programe i projekte Europske unije je aktivan sudionik u organizaciji manifestacije „Tjedan udruga“ od 2015.

Programi i projekti udruga iz nadležnosti Ureda posebno su važni zbog informiranja i educiranja o mogućnostima korištenja sredstava iz programa i fondova Europske unije. Nekoliko je projekata koji su se u tome posebno istaknuli.

Projekt „Generacija koja dolazi I, II, III, Udruge „Zamisli“, Ured je financirao nakon provedbe Javnog natječaja za financiranje programa i projekta udruga iz područja europskih integracija i fondova Europske unije.

Glavni cilj projekta je bio da osposobi mlade ljude i osobe s invaliditetom za korištenje sredstava iz fondova Europske unije te da se preko radionice za pisanje projekata prenesu znanja i vještine na mlade kako bi prijavom svojih projektnih prijedloga uspjeli postati korisnici europskog programa ‘Mladi na djelu’, odnosno kasnije ERASMUS +. Korisnici projekta su mladi u dobi od 15 do 30 godina, a projektne aktivnosti su se provele u Zagrebu.

Projekt "Libela - informirajmo se o Europskoj Uniji"

Udruga "CESI"

Projekt "Generacija koja dolazi I, II, III"

Udruga "Zamisli"

"Projekt o EU fondovima: potpora školama u prijavi i provedbi projekata financiranih iz fondova Europske unije"

Udruga "Forum za slobodu odgoja"

“Projekt „Libela – informirajmo se o Europskoj uniji!“ Udruge „CESI – Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje“ je financirao Ured nakon što je proveo Javni natječaj za financiranje programa i projekta udruga iz područja europskih integracija i fondova Europske unije za 2015.

Ovaj projekt je doprinio boljemu informiranju javnosti o ravnopravnosti spolova u Europskoj uniji te o institucijama za promicanje ravnopravnosti spolova u EU, a time i o promicanju ljudskih prava i volonterskog rada.

Provedene aktivnosti projekta su: dnevno održavanje portala; praćenje javnih događanja u Gradu Zagrebu, a koji su vezani uz ravnopravnost spolova i EU; edukacija za studente i studentice novinarstva o ravnopravnosti spolova u Europskoj uniji te institucijama EU; tekstovi o Europskoj uniji i ravnopravnosti spolova na Libela.org; izrada informativnih materijala o ravnopravnosti spolova u EU; praćenje i evaluacija rada.

Izravni korisnici su studenti i studentice novinarstva te studenti i studentice koje se bave novinarstvom kao i opća javnost.

„Projekt o EU fondovima: potpora školama u prijavi i provedbi projekata financiranih iz fondova Europske unije“, Udruge „Forum za slobodu odgoja“, Ured je financirao nakon provedbe Javnog natječaja za financiranje programa i projekta udruga iz područja europskih integracija i fondova Europske unije za 2015.

Ovaj projekt je želio potaknuti škole s područja Zagreba na korištenje EU fondova radi razvoja i unaprjeđenja obrazovanja. Provedba projekta je podrazumijevala trodnevni seminar za nastavnike, stručne suradnike i/ili školsko administrativno osoblje. Nakon treninga, uslijedila je faza mentoriranja pa su sudionici i sudionice od projektnog tima mogli tražiti mišljenje o svojim projektima napisanima u formi Concept Note-a o mjerama za poboljšanje stanja hrvatskoga obrazovnog sustava.

poticanje škola na korištenje EU fondova

pružanje potpore sudionicima

uvid u znanje predstavnicima škola

promicanje međusektorske suradnje

8.5 Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo

"SOS za napuštene kućne ljubimce"
Udruga Noina arka

"Edukativne radionice i promocije u području ruralnog razvoja, kulturne baštine i ruralnog stvaralaštva Grada Zagreba"
Hrvatska kuća Materina priča

"Gradska pčelarska služba 112"
Hrvatska udruga pčelara Pčelinjak

Na Tjednu udruga je tijekom godina Ured predstavljao i poticao na uključivanje Hrvatsku udrugu za školovanje pasa vodiča i mobilitet, Udrugu Fala, Hrvatsku udrugu pčelara Pčelinjak, Udrugu „Noina arka", Udrugu „Prijatelji životinja" i Hrvatsku mljekarsku udrugu.

Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo godišnje financira tridesetak projekata udruga iz područja zaštite

Od financiranih projekata iz svoje nadležnosti Ured ih je izdvojio pet za koje smatra da su svojim rezultatima doprinijeli kvaliteti života u Zagrebu.

„SOS za napuštene kućne ljubimce“

udruga „Noina arka“ već više od 25 godina pruža pomoć napuštenim životinjama, osigurava im veterinarsku skrb i nalazi im udomitelje.

„Zagrebački program edukacije o važnosti mikročipiranja, udomljavanja i kastracije kućnih ljubimaca“

udruga „Prijatelji životinja“ važan je partner Grada Zagreba u kontroli populacije pasa i mačaka te u kontinuiranom podizanju svijesti o odgovornom držanju životinja.

„Gradska pčelarska služba 112“

udruga „Hrvatska udruga pčelara Pčelinjak“ već više od 10 godina provodi ovaj projekt te u suradnji sa Službom 112, policijom, vatrogascima, komunalnim službama te pruža uslugu građanima kada pčele dosele na neželjene lokacije u urbanim dijelovima Grada i upozorava na potencijalnu ugrozu za zdravlje ljudi.

„Svjetski dan školskog mlijeka“

udruga „Hrvatska mljekarska udruga“ dugi niz godina u partnerstvu s Gradom Zagrebom, s jasnom porukom i potporom povećanju potrošnje mlijeka i mliječnih proizvoda provodi programe pravilne i zdrave prehrane djece u vrtićima i školama.

„Edukativne radionice i promocije u području ruralnog razvoja, kulturne baštine i ruralnog stvaralaštva Grada Zagreba“

udruga „Hrvatska kuća Materina priča“ brojnim aktivnostima na nove naraštaje prenosi tradicionalne običaje, znanje i vještine.

8.6 Ured za međugradsku i međunarodnu suradnju i promicanje ljudskih prava

Udruge iz područja međugradske i međunarodne suradnje i područja promicanja ljudskih prava su sudionice na Tjednu udruga, a svojim specifičnostima su svakodnevno upotpunjavale programski sadržaj. Ured je istaknuo nekoliko projekata koji su značajno doprinijeli području unaprjeđenja ljudskih prava, ravnopravnosti spolova i prava nacionalnih manjina.

Provedbom projekta „Oboji svijet šarenim bojama tolerancije“, Forum za slobodu odgoja kod učenika, učitelja i šire lokalne zajednice osvještava pojmove diskriminacije, stereotipskog razmišljanja, predrasuda i njihova negativnog učinka na društvo te podiže prag društvene tolerancije pa tako učenici i učitelji povećavaju razumijevanje društvenih različitosti. Dugogodišnjim projektom „Oboji svijet šarenim bojama tolerancije“ se promiče razvoj uloge djece i mladih u zagovaranju ljudskih prava, demokratskih načela, nenasilne komunikacije i dijaloga te poticanje djece da aktivno participiraju u društvu. U sklopu projektnih aktivnosti koji djecu i mlade potiču na razmišljanje o društvenim problemima, održavao se nagradni natječaj Oboji svijet! na koji su učenici dostavljali literarne i likovne radove na temu ljudskih prava, tolerancije, nenasilja, diskriminacije, predrasuda i stereotipa. Održana je završna priredba Oboji svijet! u povodu Međunarodnog dana tolerancije, a najbolji radovi su nagrađeni.

U prostorima Knjižnice Grada Zagreba su održavane radionice za učenike osnovnih i srednjih škola Grada Zagreba na temu tolerancije, nenasilja, mirnog rješavanja sukoba, ljudskih prava, demokratskih načela, stereotipa i predrasuda. Najbolji radovi su medijski i na društvenim mrežama predstavljeni čime se poruka tolerancije, nenasilja, ljudskih prava, participacije u društvu širi i među učenicima, roditeljima i učiteljima iz svih dijelova Hrvatske. Odaziv na natječaj i ostale aktivnostima u sklopu projekta je bio velik pa je godišnje na natječaj pristizalo više od 800, a nagrađeno je oko 40 radova te je sudjelovalo više od 1 800 učenika s oko 300 mentora, a u knjižnicama je izloženo oko 500 radova.

Forum za slobodu odgoja:
Oboji svijet šarenim bojama

ODRAZ – Održivi razvoj zajednice:
Znanjem za boljitak
nacionalnih manjina u Zagrebu

Ženska soba:
U tri klika biraj život bez nasilnika

Projekt „U tri klika biraj život bez nasilnika“, udruga Ženska soba – Centar za seksualna prava tijekom javne kampanje osvještava i senzibilizira javnost o problematici nasilja nad ženama. Javna kampanja „U tri klika biraj život bez nasilnika“, čija je okosnica bila mrežna stranica „Sigurno mjesto“, provodila se radi senzibiliziranja šire javnosti o problematici nasilja nad ženama. Kampanji s radiojinglovima, TV-spotovima, intervjuima, novinskim oglasima i javnim događanjima u Zagrebu se pridružio Hrvatski ragbijaški savez i Zagrebački ragbi savez radi poruke kako se „pravi muškarci“ protive nasilju nad ženama. U sklopu aktivnosti su održane novinske konferencija, dva javna događanja (Zagreb i Split), dvije ragbi utakmice (Zagreb i Split). Javnost je bila upoznata s kampanjom i preko plakata u sredstvima javnog prijevoza Zagrebačkog električnog tramvaja, city light plakata te letaka. Aktivnosti kampanje su održane u City centar One West u suradnji s Hrvatskim ragbijaškim savezom i Zagrebačkim ragbi savezom. Ragbijaši su svoj doprinos dali i održavanjem ragbi utakmice na stadionu u Kranjčevićevoj ulici, a prihod od prodaje oko 1 000 ulaznica je doniran Centru za žrtve seksualnog nasilja. Radi osvješćivanja javnosti o problematici nasilja nad ženama akcijom je bilo obuhvaćeno oko 1 000 osoba.

2 100 sudionika
300 mentora
1 800 učenika

800 radova
500 radova izloženih u knjižnicama
40 nagrađenih radova

Iz područja međugradske i međunarodne suradnje Ured je istaknuo nekoliko projekata udruga koje su značajno doprinijele razvoju ovog područja.

Projektom „Podizanje spomenika Nikoli Tesli, spomen ploče Josipu Juraju Strossmayeru, spomen ploče Augustu Šenoi i imenovanje ulice Stjepana Radića u Pragu“, Hrvatsko-češko društvo je doprinijelo jačanju hrvatsko-čeških veza i boljemu upoznavanje dvaju naroda razmjenom kulturnih, umjetničkih, znanstvenih, gospodarskih i drugih postignuća hrvatskog i češkog naroda, a u sklopu toga češke manjine u Hrvatskoj te hrvatske manjine u Češkoj. Projekt je realiziran obilježavanjem važnih nacionalnih povijesnih datuma, organiziranjem kulturnih događanja, pokretanjem raznih aktivnosti i projekata u Hrvatskoj i u Češkoj. Hrvatsko-češko društvo obogaćuje multietničku i multikulturalnu komponentu života u Zagrebu. Zagreb njeguje bliske prijateljske odnose s Pragom, kao i s nacionalnim zajednicama Hrvata. Primjeri tih odnosa su brojna kulturno-umjetnička događanja te isticanje povijesnih hrvatskih osoba koje su svojim životom i radom bile povezane sa Češkom i Hrvatskom, a rezultat tih nastojanja su podizanje spomenika Nikoli Tesli, spomen-ploče Josipu Juraju Strossmayeru, spomen-ploče Augustu Šenoi te imenovanje Ulice Stjepana Radića u Pragu.

Projekt „Dani BIH kulture u Zagrebu“, udruge Kreativna De Kultura je proveden radi poticanja multikulturalnosti, multietičnosti, multikonfesionalnosti i razvoja prijateljskih odnosa Zagreba s bosanskohercegovačkim gradovima. Radi se o dugogodišnjem projektu u sklopu kojega se tradicionalno prikazuju igrani, dokumentarni i animirani filmovi u produkciji ili koprodukciji s bosanskohercegovačkom kinematografijom, ali i ostvarenja iz scenske, likovne i glazbene umjetnosti. Projekt se provodi u suradnji s Vijećem bošnjačke nacionalne manjine grada Zagreba, a od 2019. i s HKD Napredak i Srpskim demokratskom forumom. U 2019. je predstavljena premijera dvaju igranih filmova „Sin“, redateljice Ines Tanović i „Pun mjesec“, redatelja Nermina Hamzagića, održan je koncert Crvene jabuke u dvorani Lisinski, prikazan je dokumentarni film „Ljudi koji su sadili drveće“ redatelja Zdenka Jurilja, promovirana je knjiga „Miris filmske trake” Mustafe Mustafića te monografija Zaima i Damira Imamovića, organizirana je međunarodna likovna kolonija Srebrenica, književna večer u sklopu likovne kolonije, modna revija narodne nošnje te su predstavljeni običaji Bosne i Hercegovine.

„Ciklus javnih tribina Europa u Zagrebu, Međunarodno natjecanje Europa u školi, Proslava Dana Europe – Tjedan Europe, Projekt Učitelji za Europu“, aktivnosti su udruge Europski dom, a s ciljem podizanja svijesti hrvatske javnosti o vrijednosti i nužnosti europskih integracija te edukacije radi informiranja hrvatskih građana o povijesti Europe i ideji Europske unije. Projekt se odvijao kroz različite aktivnosti: doprinos afirmaciji europske ideje u Hrvatskoj, prezentacija kulturne i nacionalne baštine Hrvatske u Europi, informiranje građana o procesu europskog ujedinjenja, razvijanje osjećaja pripadnosti Europi te razvitak kulture razumijevanja, tolerancije i dijaloga s drugim europskim narodima i državama. Europski dom Zagreb uspostavlja suradnju s europskim organizacijama, organizira susrete i razgovore predstavnika europskih i hrvatskih udruga, institucija i pojedinaca radi bolje prezentacije Zagreba i Hrvatske u Europi te europske ideje u Zagrebu i Hrvatskoj. Također, organizira stručna predavanja, okrugle stolove i tribine povezane s promicanjem europske ideje, organizira izložbe, kulturne večeri i slična događanja radi upoznavanja s dostignućima drugih država i s europskom kulturom općenito. Sudjeluje u razmjeni studenata, srednjoškolaca, stručnjaka i poslovnih ljudi radi sudjelovanja na međunarodnim skupovima i boljeg upoznavanja Europe, organizira javne akcije i projekte koji mogu pridonijeti bržoj integraciji u euroatlantske strukture te afirmaciji europske ideje u Hrvatskoj.

8.7 Gradski ured za zdravstvo

Savjetovalište za djecu i roditelje udruge Hrabri telefon

Projekt Snaga obitelji

Hrvatska udruga za borbu protiv HIV-a i virusnog hepatitisa

Projekt Checkpoint

Udruga Ludruga

Projekt psihičko zdravlje u zajednici – terapija po mjeri čovjeka

Gradski ured za zdravstvo je od početka jedan od glavnih sudionika manifestacije Tjedan udruga, a udruge iz svoje nadležnosti svake je godine poticao na uključivanje i suradnju pa su one predstavljale značajan udio svih sudionika.

Radi promicanja zdravlja i prevencije bolesti Ured je istaknuo nekoliko važnih projekata koji pridonose ostvarenju toga cilja.

Projektom Checkpoint Zagreb, Hrvatske udruge za borbu protiv HIV-a i virusnog hepatitisa kontinuirano se mladima u Zagrebu pružaju besplatne edukacije, savjetovanja, testiranja na HIV/HCV/sifilis i osigurava daljnja skrb. CheckPoint Zagreb je centar za zdravlje i edukaciju mladih. U suradnji sa zdravstvenim ustanovama i stručnjacima centar djeluje kao nadogradnja zdravstvenog sustava radi prevencije i pomoći svim građanima u području spolnoga i reproduktivnog zdravlja. Djelujući u društvenoj zajednici, centar ostvaruje sinergiju s hrvatskim zdravstvenim sustavom u skladu sa smjernicama i preporukama Svjetske zdravstvene organizacije i Europskog centra za kontrolu i prevenciju bolesti te nacionalnih strategija.

foto: freepik

Projekt Snaga obitelji – savjetovalište za djecu i roditelje udruge Hrabri telefon nudi usluge besplatnog savjetovanja, radionica te škole za roditelje. Tijekom savjetovanja radi se na senzibiliziranju roditelja za potrebe vlastitog djeteta, pružanju podrške i njihovom osnaživanju kako bi se lakše nosili sa zahtjevima koje odgoj djeteta pred njih stavlja. Škola za roditelje odvija se kao ciklus grupnih radionica s roditeljima. Uz stručno vodstvo se obrađuju teme vezane za odgoj i roditeljstvo. Tijekom radionica za osnaživanje razvedenih roditelja, roditelji mogu iskazati svoje emocije vezane za razvod braka, pozitivno usmjeriti proces tugovanja i ljutnje, dobiti psihološku podršku voditelja te podršku u prihvaćanju novonastale situacije te naći načine adekvatnog suroditeljstva u budućnosti. Psihodramske radionice predstavljaju nedirektivni pristup pomoći djeci nalik igri koja je djeci bliska i u potpunosti predstavlja prirodan način „razgovora“ s njima. Djeca se u psihodramske radionice uključuju s ciljem rješavanja problema u ponašanju te socio-emocionalnih poteškoća.

Projektom Psihičko zdravlje u zajednici – terapija po mjeri čovjeka udruge Ludruga naglasak se stavlja na promicanje mentalnog zdravlja, ulogu zajednice te preuzimanje osobne i društvene odgovornosti. Ciljevi koji se ostvaruju kroz projekt su:

Senzibilizacija, edukacija i osvještavanje zajednice o problemima i potrebama osoba sa teškoćama mentalnog zdravlja kao i upoznavanje sa cjelovitim načinima brige o psihičkom zdravlju;

Pomicanje inovativnih pristupa mentalnom zdravlju;

Informiranje struke o suvremenim pristupima i alatima;

Prevencija (re)hospitalizacije;

Osnaživanje osoba sa teškoćama mentalnog zdravlja za preuzimanjem osobne odgovornosti za vlastito zdravlje, poboljšanje i ostvarivanje bolje komunikacije s okolinom, odnosno resocijalizacija osoba s teškoćama mentalnog zdravlja.

8.8 Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom

S obzirom da organizacije civilnog društva svojim neposrednim odnosom najbolje mogu prepoznati potrebe u lokalnoj zajednici, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom je upravo organizacije civilnog društva prepoznao kao prihvatljive partnere u razvoju usluga kojima može najbolje odgovoriti na potrebe svojih sugrađana. Iz tog dugogodišnjega partnerskog odnosa proizašlo je mnoštvo programa i projekata koji danas predstavljaju kvalitetne socijalne usluge dostupne različitim korisničkim skupinama. Gotovo je nemoguće, kao što je to bio slučaj i kod drugih gradskih upravnih tijela, izdvojiti sve pa čak i odabrati najbolje. Ipak, izdvojiti ćemo nekoliko primjera dobre prakse koja obilježava suradnju organizacija civilnog društva i Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom.

Centar za pružanje usluga u zajednici "Savjetovalište Luka Ritz"

Centar za pružanje usluga u zajednici "Savjetovalište Luka Ritz" je ustanova socijalne skrbi kojoj je osnivač Grad Zagreb, a s radom je započeo 2017. Nastao je iz potrebe za sustavnom, sveobuhvatnom skrbi o djeci i mladima u riziku i djeci s razvijenim problemima u ponašanju. U svome djelovanju nastoji se povezati i surađivati sa svima koji su na bilo koji način uključeni u proces odgoja i obrazovanja djece i mladih s ciljem prevladavanja poteškoća te omogućavanja razvoja odgovornih pojedinaca prema sebi, obitelji te društvu u cjelini. Centar je proizašao iz Zagrebačkog savjetovališta protiv nasilja djece i mladih Luka Ritz koje je otvoreno 2010. kao odgovor na izričito prisutno nasilje nad i među mladima, a čiji su programi i samo značenje za građane prepoznate od Grada Zagreba. Najznačajnije aktivnosti Centra su usluge individualnog savjetovanja, rad u grupi, telefonsko i online savjetovanje i psihosocijalna individualna i grupna podrška. Upravo podrška mladima i briga za njihove probleme tijekom odrastanja značajna je karika u premošćivanju kriznih situacija u kojima se mladi nalaze i temelj za razvoj zdravih pojedinaca. Time uloga savjetovališnog rada zauzima posebno mjesto u području socijalnih usluga usmjerenih djeci i mladima.

Organizacije civilnog društva i zaštita od nasilja u obitelji

U području zaštite od nasilja u obitelji, organizacije civilnog društva prednjačile su u pružanju usluga za žrtve nasilja u obitelji, posebice žene i djecu.

Prva SOS linija za pomoć i podršku žrtvama nasilja na prostorima istočne Europe osnovana je od strane udruge „Ženska pomoć sada" 1988. godine, a prvo sklonište za žene koje su preživjele muško nasilje na području istočne i jugoistočne Europe osnovala je udruga „Autonomna ženska kuća Zagreb – žene protiv nasilja nad ženama" krajem 1990.

Uz te udruge je važno je istaknuti i udrugu „ Ženska soba - Centar za seksualna prava" koja je prva specijalizirana udruga za žrtve seksualnog nasilja te udrugu „ B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran". Njihov predan rad te zagovaranje prava i zaštita žrtava nasilja u obitelji pretvorio ih je u važne partnere u izgradnji sustava podrške i zaštite od nasilja u obitelji u Gradu Zagrebu. Međusobnim učenjem, podržavanjem u projektima i podrškom stvoren je i strateški okvir koji se oživotvorio putem zagrebačkih strategija zaštite od nasilja u obitelji te je prvi takav dokument donesen 2008. godine. Od najvažnijih projekata izdvajamo sustavno financiranje skloništa i savjetovališta te osiguravanje trogodišnjeg financiranja radi kontinuiteta pružanja specijaliziranih usluga u skloništima i savjetovalištima. Slijedeći strateški pristup u rješavanju izrazito teške problematike nasilja, ostvarena je sinergija sa organizacijama civilnog društva i ustanovama koje pružaju socijalne usluge žrtvama nasilja u obitelji.

foto: freepik

Organizacije civilnog društva i osiguravanje skrbi za beskućnike, najugroženije građane, građane u potrebi:

Caritas Zagrebačke nadbiskupije

Humanitarna udruga "Portal dobrote"

Prisutnost

Plavi telefon

Udruga za unapređenje kvalitete življenja LET

Zaklada Cenacolo

Hrvatski Crveni križ, Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb

Kršćanski centar za pomoć i rehabilitaciju ovisnika i obitelji Stijena

Rehabilitacijski centar za stres i traumu

Udruga "Jedni za druge"

Volonterski centar Zagreb

Katolička udruga "Kap dobrote"

Hrvatska mreža za beskućnike

Volonteri u palijativnoj skrbi La Verna

Pragma

Hrabri telefon

Psihološki centar Tesa

Udruženje "Djeca prva"

Suncokret Oljin

Sustavno djelovanje Grada Zagreba i organizacija civilnog društva prema osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju

Grad Zagreb s obzirom na svoj status i položaj, nositelj je kvalitetnih i učinkovitih programa, osobito u skrbi za najosjetljivije društvene grupe u koje sasvim sigurno spadaju osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama u razvoju.

Najsnažniji zagovaratelj osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju su upravo organizacije civilnog društva čiji su predstavnici sudjelovali u stvaranju ali i provedbi i koordinaciji mjera i aktivnosti Zagrebačke strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2016. do 2020. Strategija je osobito važna u području unaprjeđenja, zaštite i osiguravanja punog i ravnopravnog uživanja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom te unapređivanja i poštivanja njihova urođenog dostojanstva.

U planiranju i provođenju mjera i aktivnosti na svim područjima Strategije, osobita pozornost posvećena je pojedinim skupinama unutar cjelokupne populacije osoba s invaliditetom: ženama i djevojkama s invaliditetom, djeci s teškoćama u razvoju, mladim osobama s invaliditetom te osobama s invaliditetom starije životne dobi.

Osobita se važnost pridaje i udrugama osoba s invaliditetom koje tijekom cijelog procesa, od kreiranja, realizacije i evaluacije mjera i aktivnosti su istinski partner vlasti.

foto: freepik

Organizacije civilnog društva u zastupanju interesa osoba s invaliditetom

Neki od velikih i važnih projekata Grada Zagreba su proizašli iz dugogodišnje i kvalitetne suradnje s udrugama osoba s invaliditetom. Osluškujući potrebe svojih sugrađana te nastavljajući kontinuiranu suradnju s nevladinim sektorom, Grad Zagreb je partnerski pokrenuo osnivanje ustanova socijalne skrbi koje pružaju usluge djeci s teškoćama i osobama s invaliditetom raznih vrsta invaliditeta.

Centar za rehabilitaciju Silver

Hrvatska udruga za školovanje pasa vodiča i mobilitet je inicirala osnivanje Centra za rehabilitaciju Silver koji je prerastao u ustanovu socijalne skrbi kojoj je osnivač Grad Zagreb. Radi se o visokokvalitetnoj ustanovi, jedinstvenoj u ovom dijelu Europe, a čije se djelovanje odnosi na: osposobljavanje osoba s oštećenjem vida za orijentaciju i mobilitet uz pomoć psa vodiča, korištenje tehnike bijelog štapa i elektronskih uređaja; osposobljavanje osoba s tjelesnim i/ili intelektualnim oštećenjem za korištenje rehabilitacijskih pasa; osposobljavanje voditelja terapijskog psa (roditelja ili skrbnika osobe s tjelesnim i/ili intelektualnim oštećenjem) ili stručnjaka za uključivanje terapijskog psa za rad s osobama s tjelesnim i/ ili intelektualnim oštećenjem; edukacija i certifikacija specijaliziranog kadra za mobilnost osoba s tjelesnim i/ili intelektualnim oštećenjem; uzgoj, socijalizacija i školovanje psa pomagača (psa vodiča, rehabilitacijskih, terapijskih i drugih pasa pomagača), osiguranje zdravstvene zaštite i prehrane pasa u programima uzgoja, socijalizacije i školovanje psa pomagača.

Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži s višestrukim teškoćama „Mali dom – Zagreb“

Na temelju dugogodišnjeg iskustva i na inicijativu Udruge Mala kuća je osnovan Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži s višestrukim teškoćama „Mali dom-Zagreb“. Radi se o svjetski priznatoj ustanovi koja u suradnji s vodećim svjetskim ustanovama provodi niz usluga za djecu s oštećenjem vida te višestrukim teškoćama, a neke od najvažnijih su: usluge dnevnog centra, rana intervencija, savjetovanje i procjena te status edukacijskog centra. U programe i aktivnosti, godišnje je uključeno stotinjak djece s oštećenjem vida i dodatnim utjecajnim teškoćama u razvoju od njihova rođenja do 21. godine.

Program podrške u lokalnoj zajednici „Gerontološki centri Grada Zagreba“

Radi prilagodbe lokalne zajednice potrebama starijih sugrađana i unaprjeđenja kvalitete njihova života Grad Zagreb je 2004. započeo s provedbom Projekta gerontološki centri Grada Zagreba kao pilot projektom u tri doma za starije osobe u nadležnosti Grada Zagreba. Od 2006. projekt se kontinuirano provodi u devet gradskih domova za starije osobe kao nadstandard Grada Zagreba u pružanju izvaninstitucijske skrbi za starije osobe.

U 2019. postaje standard gradskih domova te se provodi kao Program podrške u lokalnoj zajednici „Gerontološki centri Grada Zagreba“.

Riječ je o prepoznatljivom zagrebačkom modelu skrbi za starije osobe koji umirovljenicima i starijim sugrađanima omogućava zadovoljavanje različitih potreba u njihovoj lokalnoj zajednici, a provodi se kroz pomoć u zadovoljavanju egzistencijalnih potreba (pomoć u kući i posudionica ortopedskih pomagala), brojne sportsko-rekreacijske, kulturno-zabavne i radno-kreativne aktivnosti, savjetovališni rad i preventivno-zdravstvene aktivnosti.

Zaklada „Zajednički put“

Kako bismo dodatno unaprijedili skrb o starijim osobama Grad Zagreb je osnovao Zakladu Zajednički put koja je s radom započela 2009.

U proteklih deset godina Zaklada je pokrenula niz aktivnosti za starije sugrađane, a provode se na lokacijama: Hrgovići 93/AB i Zvonimirova 17, Zagreb.

U svom radu Zaklada se ističe brojnim inovativnim programima i projektima usmjerenim na podizanje kvalitete života osoba starije životne dobi. Posebna inovativnost djelovanja Zaklade ogleda se u pokretanju Zajednice stambenih jedinica namijenjenih neovisnom življenju starijih osoba koje žele zadržati samostalan način života i nakon 65. godine života.

Zaklada je postala prepoznatljiva i po Senior centru čije se aktivnosti organiziraju na lokaciji Hrgovići 93/AB radi poboljšanja kvalitete života starijih građana, osiguranjem njihovog uključivanja u život lokalne zajednice te boljeg iskorištavanja resursa na dobrobit zajednice i njih samih.

U Senior centru Zaklade se provode brojne aktivnosti za starije sugrađane s ciljem podizanja kvalitete života i njihova uključivanju u život zajednice (tečaj stranih jezika, radionice računalstva, razne kreativne radionice te savjetovališni rad).

Na lokaciji Zvonimirova 17 djeluje Edukacijsko-istraživački centar za razvijanje projektno-istraživačkih aktivnosti Zaklade te za starije osobe koje žele usvajati nova znanja i vještine. Zaklada svoj rad temelji na empirijskim istraživanjima što se kontinuirano provode od 2012. i služe kao podloga za planiranje i razvoj postojećih i novih sadržaja.

Veliki doprinos u provedbi navedenih aktivnosti imaju volonteri svih dobnih skupina, što Zakladu čini važnim dionikom, ne samo razvoja kulture volontiranja nego i razvoja međugeneracijske razmjene znanja i vještina.

Zaklada kao važan dionik sudjeluje u aktivnostima Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom te aktivno doprinosi provedbi mjera i aktivnosti strateških dokumenata Grada Zagreba.

Suradnja s organizacijama civilnog društva u području skrbi za osobe starije životne dobi

Udruge koje se bave osobama starije životne dobi naš su vrijedan resurs i putokaz jer nas usmjeravaju na ono najvrjednije, na osiguravanje odgovarajućega socijalnog okruženja za osobe starije životne dobi radi očuvanja njihova mentalnog i fizičkog zdravlja te dostojanstvenog starenja.

Upravo radi omogućavanja kvalitetnijeg života starijih sugrađana, zagrebački je gradonačelnik osnovao Povjerenstvo za osobe starije životne dobi Grada Zagreba, a gotovo polovica članova istog predstavlja organizacije civilnog društva koje u fokusu djelovanja imaju osobe starije životne dobi. Osnivanje Povjerenstva i suradnja s udrugama koje provode različite aktivnosti za osobe starije životne dobi vrlo je važna jer omogućava povezivanje različitih dionika na razini lokalne zajednice te tako različite usluge čini dostupnijima većemu broju građana.

Ured ostvaruje i dugogodišnju suradnju s Maticom umirovljenika grada Zagreba i Povjereništvom Sindikata umirovljenika Hrvatske Zagreb koji okupljaju veliki broj umirovljenika i osoba starije životne dobi s ciljem ostvarivanja njihovih prava i interesa, a svojim aktivnostima uvelike doprinose kvaliteti života starijih sugrađana.

Uz već navedene, Ured značajnu suradnju ostvaruje s udrugama koje se bave osobama oboljelima od Alzheimerove demencije i drugih demencija kao i njihovim obiteljima, osobama u potrebi za palijativnom skrbi, socijalno ugroženim starijim osobama te onima koje koriste različite servise, poput pomoći putem telefona i socijalnog uređaja, pravnog i psihološkog savjetovanja te drugih. Posebno ističemo kako ovaj Ured u suradnji sa Zakladom „Zajednički put", domovima za starije osobe, udrugama i drugim partnerima organizira niz manifestacija te stručnih skupova:

Gerontološki tulum kojim tradicionalno već šesnaest godina obilježavamo 1. listopad, Međunarodni dan starijih osoba;

Svjetski dan plesa kojim tradicionalno već trinaest godina obilježavamo 29. travanj, Svjetski dan plesa i Europski dan međugeneracijske solidarnosti;

Sajam Pravo doba se održava već pet godina, a promovira aktivno, zdravo i sigurno starenje;

Konferencija Živjeti starost – izazov za pojedinca, obitelj i društvo kao i drugih važnih skupova i okruglih stolova na kojima se promovira aktivno i zdravo starenje te se progovara o temama koje u fokusu imaju osobe starije životne dobi i stručnjaka koje se njima bave;

Brojni stručni skupovi namijenjeni starijim građanima i stručnjacima koji se bave starenjem i problematikom starenja.

foto: freepik

9 Uloga i značenje organizacija civilnog društva u budućnosti

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom proveo je analizu dijela programa i projekata koji su financirani u 2019. Analizirani dio iznosi samo 8% svih financiranih programa i projekata u 2019. u odnosu na sve programe, projekte i aktivnosti organizacija civilnog društva koje financira Grad Zagreb. Temeljem navedene analize zanimljivo je istaknuti da u organizacijama civilnog društva u Gradu Zagrebu koje su bile obuhvaćene navedenom analizom zaposlena 851 osoba, što je s obzirom na obuhvat analize vrlo značajan broj. Nadalje, važno je istaknuti broj korisnika koji je obuhvaćen navedenim programima i projektima (141 000), kao i volontera angažiranih na programima i projektima (2 300). Nije manje važno istaknuti suradnju s ustanovama (škole, vrtići, centri za socijalnu skrb) koje organizacije civilnog društva ostvaruju u provedbe svojih programa i projekata, a analiza je pokazala da je ostvareno više od 900 suradnji.

11 gradskih upravnih tijela

220 programa i projekata

197 udruga

141.000 korisnika

2 300+ volontera

900+ ustanova

851 zaposlenih u udrugama

Naveden je samo mali dio onoga što organizacije civilnog društva rade tijekom godine, a u kojima Grad Zagreb aktivno sudjeluje kao davatelj financijskih sredstava već dugi niz godina. Kada se navedeno umnoži s ukupno 15 javnih natječaja za financiranje programa i projekata udruga kao i javnim pozivom za jednokratne financijske potpore za sva područja, umnožak čini mrežu korisnika, volontera i ustanova koja na čelu s udrugama čini jednu veliku zajednicu dionika u stvaranju boljeg sutra.

10 Uloga organizacija civilnog društva u kriznim vremenima

Vjerujemo da su nas okolnosti u proteklih godinu dana podsjetile na važnost međusobnog povezivanja i suradnje svih sudionika u društvu želimo li pravovremeno utjecati na novonastale rizike i probleme uzrokovane prirodnim katastrofama i pandemijama.

U kriznim situacijama nije moguće izdvojiti dionike koji više ili manje pridonose ublažavanju rizika, radi se o uzajamnom djelovanju koje iziskuje fleksibilnost, kreativnost, otvorenost, dostupnost i brzu intervenciju. Organizacije civilnog društva su jedan od dionika koji najbolje odgovara ovim karakteristikama budući da njihova sposobnost organiziranja i djelovanja nije otežana birokratskim barijerama. Kao što smo više puta naglasili i zorno prikazali, Grad Zagreb svoje partnere i suradnike često pronalazi unutar organizacija civilnog društva te u svrhu rješavanja situacija iz različitih područja svoga djelovanja, surađuje s preko 2 500 organizacija civilnog društva.

11 Zaključak

Ovom publikacijom obilježavamo prvih 20 godina naše suradnje, partnerstva i zajedništva. Jednako snažno, požrtvovno i zajednički krećemo s organizacijama civilnog društva koje djeluju u Gradu Zagrebu, spremni na odgovore i akcije koje nam nameće vrijeme u kojem se nalazimo.

Hvala svim organizacijama civilnog društva koje su sudjelovale na Tjednu udruga, bilo svih proteklih godina ili samo jednu. Hvala svima na doprinosu za zajednicu koju zajednički činimo BOLJOM!.

Kalendar održavanja Tjedna udruga

2001.	4.-8. lipnja
2002.	21.-26. svibnja
2003.	9.-13. lipnja
2004.	1.-4. lipnja
2005.	3.-6. svibnja
2006.	5.-9. lipnja
2007.	11.-15. lipnja
2008.	9.-13. lipnja
2009.	1.-5. lipnja
2010.	11.-13. lipnja
2011.	13.-17. lipnja
2012.	11.-15. lipnja
2013.	13.-16. lipnja
2014.	9.-13. lipnja
2015.	25.-29. svibnja
2016.	8.-10. lipnja
2017.	24.-26. lipnja
2018.	5.-7. lipnja
2019.	12.-14. lipnja